

Briselē, 2017. gada 21. novembrī
(OR. en)

14207/17

EDUC 407
JEUN 142
EMPL 541
SOC 709
COMPET 745

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 13539/17 EDUC 382 JEUN 130 EMPL 512 SOC 669 COMPET 696
RECH 340

K-jas dok. Nr.: 9843/17 EDUC 277 JEUN 80 EMPL 347 SOC 450 COMPET 462
RECH 217
+ ADD 1

Temats: Padomes secinājumi par atjauninātu ES augstākās izglītības programmu
– *Padomes secinājumi (2017. gada 20. novembris)*

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par atjauninātu ES augstākās izglītības programmu, ko Padome pieņēma 3577. sanāsmē, kura notika 2017. gada 20. novembrī.

Padomes secinājumi par atjauninātu ES augstākās izglītības programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT šā jautājuma politisko aspektu, kas ir izklāstīts šo secinājumu pielikumā,

ATZĪSTOT, KA:

1. individuālā līmenī augstākā izglītība dod ieguldījumu izglītojamo personīgajā un profesionālajā izaugsme un palīdz indivīdiem uzņemties atbildību par savu mūžizglītību un karjeru. Sabiedrības līmenī tā ir ilgtspējīgas attīstības, ekonomikas izaugsmes, inovācijas un sociālās kohēzijas pamats, un tai ir nozīmīga loma sabiedrības problēmu identificēšanā un risināšanā;
2. ir jānostiprina sadarbšanās un sinerģijas – gan starp izglītības nozarēm, gan starp augstāko izglītību un pētniecību, inovāciju un darba pasauli;
3. augstākās izglītības iestādēm ir nepieciešams atbalsts, tām īstenojot savu līdzdalības pienākumu sabiedriskajā dzīvē un veicot pasākumus, ar ko nodrošina, lai studentu un mācītspēku sastāvs tajās labāk atspoguļotu visu sabiedrību kopumā;
4. augstākās izglītības iestādes būtu jāmudina vēlreiz pārdomāt mācīšanās un mācīšanas pieejas un veicināt jo īpaši uz studentu centrētu pieeju, sadarbīgu un izziņā balstītu mācīšanos, iekļaujošu mācīšanās vidi un digitālo tehnoloģiju izmantojumu;
5. ir panākts vērā ņemams progress ceļā uz to, lai sasniegtu stratēģijas "Eiropa 2020" pamatmērķi, proti, panākt, ka līdz 2020. gadam vismaz 40 % iedzīvotāju vecumgrupā no 30 līdz 34 gadiem ir ieguvuši terciāro vai tai līdzvērtīgu izglītību, tomēr, lai tās absolventi būtu veiksmīgi gan personīgajā, gan profesionālajā dzīvē, ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt, ka augstākā izglītība ir kvalitatīva un relevanta;

6. šajā sakarā vēl ir vajadzīgi centieni, lai nodrošinātu kvalitatīvākus datus par augstāko izglītību, piemēram, par to cilvēku sociālajiem un nodarbinātības rezultātiem un pilsonisko līdzdalību, kuri pamet augstāko izglītību, kā arī par starpvalstu mobilitāti un tās problēmām;
7. starptautiskā sadarbība un mācīšanās mobilitāte augstākās izglītības jomā, jo īpaši ar programmas "*Erasmus+*" starpniecību, ir ļāvusi izveidot jaunas pārrobežu partnerības, apmainīties ar labu praksi, veidot izpratni starp kultūrām un kopīgas vērtības, kā arī atraisīt un izmantot jaunas zināšanas – nolūkā palielināt Eiropas augstākās izglītības sistēmas pievilcību un konkurētspēju pasaulē;
8. Eiropas augstākās izglītības nozarei ir šādi īpaši izaicinājumi:
 - a) nodrošināt studentiem labākas zināšanas, prasmes un kompetences, vienlaikus risinot prasmju neatbilstības un prasmju trūkumus konkrētās profesijās;
 - b) izstrādāt vienlīdzīgu piekļuvi un nosacījumus, kas vajadzīgi, lai augstākajā izglītībā visi gūtu sekmes, un veicināt augstākās izglītības iestāžu līdzdalību sabiedriskajā dzīvē;
 - c) pilnībā izmantot vēl neatraisīto augstākās izglītības iestāžu potenciālu, lai ar mācīšanu un pētniecību veicinātu inovāciju un attīstību plašākā ekonomikā, jo īpaši reģionos;
 - d) sekmēt saskaņotību augstākās izglītības pārvaldībā un ilgtspējīgu resursu pārvaldību.

ATZINĪGI VĒRTĒ:

9. Komisijas paziņojumu par atjauninātu ES augstākās izglītības programmu ¹, kurš balstīts uz iepriekšēju sadarbību un kura mērķis ir nodrošināt, lai ES instrumenti un programmas atbalstītu savstarpēju mācīšanos un politikas sadarbību augstākajā izglītībā.

¹ 9843/17.

Pilnībā ievērojot akadēmiskās brīvības principus un augstākās izglītības iestāžu institucionālo autonomiju, kā arī atzīstot to fundamentālo lomu turpmākā augstākās izglītības sistēmu modernizācijā,

AICINA DALĪBVALSTIS koncentrēties uz šādām prioritārām darbības jomām:

A. VEICINĀT IZCILĪBU PRASMJU ATTĪSTĪŠANĀ

- 10/17. Mudināt augstākās izglītības iestādes attīstīt visu izglītojamo talantus un potenciālu un labāk nodrošināt zināšanas, prasmes un kompetences, kas tiem vajadzīgas, lai tie sabiedrībā varētu darboties kā aktīvi un atbildīgi pilsoņi un piedalīties darba tirgū un mūžizglītībā.
11. Risināt prasmju neatbilstības un prasmju trūkumus, kā arī iepriekš paredzēt nākotnē vajadzīgās prasmes, mudinot augstākās izglītības iestādes:
- a) nostiprināt sadarbību ar darba devējiem, piemēram, izmantojot mācīšanos darbavietā un iestrādājot programmās teorētiskos un praktiskos komponentus;
 - b) sadarboties ar izglītības iestādēm visos līmeņos un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai motivētu izglītojamos veidot karjeras augstas kvalifikācijas profesijās, tostarp akadēmiskajā vidē, kas ne tikai atbilst šodienas darba tirgus prasībām, bet arī palīdz veidot nākotnes ekonomiku, sabiedrību un darba nākotni, un īpašu uzsvāru liktu uz prasmju apgūšanu zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātnes, (humanitāro zinātņu) un matemātikas (*STE(A)M*) jomās;
 - c) prasmju un darba tirgus prognozes un analīzes izmantot kā ieguldījumu, lai uzlabotu augstākās izglītības kvalitāti un palīdzētu izglītojamajiem izdarīt pamatotas studiju izvēles.
12. Veidot spēcīgākas saiknes ar vietējām kopienām, piemēram, programmās attiecīgos gadījumos labāk iesaistot kopienu un brīvprātīgas darbības un sekmējot uzņēmējdarbības kultūru un prasmes gan augstākās izglītības iestādēs, gan ārpus tām.
13. Mudināt augstākās izglītības iestādes īstenot inovatīvas mācīšanas un mācīšanās pieejas, jo īpaši izstrādājot stratēģisku pieeju digitalizācijai un uzlabojot visu izglītojamo digitālo prātību.

B. RISINĀT DAUDZVEIDĪGA STUDENTU SASTĀVA VAJADZĪBAS UN ATBALSTĪT AKADĒMISKOS MĀCĪBSPĒKUS

14. Tiekties pēc lielākas vienlīdzības, palielinot piekļuvi augstākajai izglītībai ar plašu līdzekļu klāstu, tostarp strādājot pie tā, lai panāktu labāku piekļuvi reģionālā līmenī, kā arī radīt veidot labākus nosacījumus panākumiem un nodrošināt kvalitatīvu izglītību un ieteikumus visiem studentiem neatkarīgi no viņu izcelsmes.
15. Pielikt pūles, lai augstākās izglītības sistēmas darītu pieejamas cilvēkiem jebkurā viņu dzīves posmā, atvieglojot pārejas starp dažādiem kvalifikāciju līmeņiem un izglītības virzieniem, uzlabojot neformālās un ikdienējās mācīšanās atzīšanu un izstrādājot elastīgākus augstākās izglītības iegūšanas veidus, piemēram, jaukta tipa mācīšanos un atvērtos izglītības resursus.
16. Mudināt augstākās izglītības iestādes atbalstīt un stimulēt akadēmisko mācībspēku sākotnējo izglītību un turpmāko profesionālo pilnveidi, lai tiem nodrošinātu pienācīgas pedagoģiskās prasmes, kas nepieciešamas, lai pievērstos daudzveidīgā studentu sastāva vajadzībām, radītu patiesi sadarbīgu mācīšanās vidi, iesaistītu studentus pētniecības darbībās, veicinātu starpdisciplināru pieeju un labāk izmantotu inovatīvus pedagoģiskos paņēmienus.
17. Veikt pasākumus, lai uzlabotu akadēmisko mācībspēku digitālās kompetences, tostarp digitālo pedagoģiju un konkrētām disciplīnām specifiskās digitālās kompetences.
18. Pielikt pūles, lai mācīšanās augstu tiktu vērtēta izcilība un inovācija, piemēram, izstrādājot apbalvojumu sistēmas un karjeras iespējas akadēmiskajiem mācībspēkiem, ņemot vērā līdzsvaru starp mācīšanas un pētniecības darbībām.
19. Veicināt mācīšanās mobilitāti un citu relevantu starptautisku pieredzi starp studentiem un akadēmiskajiem mācībspēkiem, piemēram, virtuālu un jauktu mobilitāti vai internacionalizāciju mājās, un sistemātiskāk programmās iestrādāt mācīšanās un mācīšanas mobilitāti.

C. VEICINĀT INOVĀCIJU PLAŠĀKĀ EKONOMIKĀ

20. Palīdzēt augstākās izglītības iestādēm palielināt savu ietekmi uz makroreģionālām stratēģijām, reģionālām ekonomikām un inovācijas spēju, kā arī dot ieguldījumu tehnoloģiju nodošanā un pārdomātas reģionu specializācijas politikā.
21. Palīdzēt augstākās izglītības iestādēm veidot efektīvus sadarbības tīklus starp dažādām organizācijām un aptverot dažādas nozares.
22. Mudināt augstākās izglītības iestādes radīt labvēlīgus apstākļus uz uzņēmējdarbību vērstai domāšanai un radošumam un visaptveroši paraudzīties uz to, kā pētniecība un inovācija ir integrētas studiju programmās.
23. Atbalstīt tādas tendences doktorantūras programmās, kuru nolūks ir absolventus labāk sagatavot karjerām gan akadēmiskajā vidē, gan ārpus tās, tostarp veicināt tālāknododamu kompetenču atpazīstamību, un palīdzēt tiem atraisīt visu savu potenciālu, vienlaikus dodot ieguldījumu inovācijā un attīstībā, kas norit plašākā ekonomikā un sabiedrībā.

D. VEICINĀT EFEKTIVITĀTI UN TURPINĀT PILNVEIDOT KVALITĀTES NODROŠINĀJUMU AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS SISTĒMĀ

24. Censties augstākās izglītības sistēmām nodrošināt adekvātu, taisnīgu un ilgtspējīgu finansējumu un efektīvu pārvaldību, lai uzlabotu mācīšanas un mācīšanās kvalitāti un nozīmību un lai veicinātu iekļautību un izcilību.
25. Iekšējās ieinteresētās personas mudināt aktīvi piedalīties un ārējās ieinteresētās personas – iesaistīties augstākās izglītības iestāžu pārvaldībā.
26. Vēl vairāk uzlabot kvalitātes nodrošinājuma efektivitāti, iedarbīgumu un pārredzamību, lai nostiprinātu savstarpēju uzticēšanos, nostiprinātu akadēmisko kvalifikāciju atzīšanas procedūras un stimulētu starptautisko mobilitāti.

Nolūkā atbalstīt dalībvalstu sadarbību šajā jomā PAUŽ GANDARĪJUMU PAR KOMISIJAS IECERI:

27. nostiprināt sadarbību saskaņā ar "Erasmus+" programmu un stratēģisko sistēmu izglītības un apmācības jomā, tostarp veicinot iekļautību, izcilību un inovāciju mācīšanās, sekmējot studentu un augstākās izglītības iestāžu pilsonisko un sociālo atbildību, veicinot attiecīgo brīvprātīgo darbu un kopienas darbu un veidojot sadarbību ar darījumdarbības sektoru;
28. atbalstīt pasākumus un veicināt to rezultātu izplatīšanu nolūkā uzlabot akadēmiskās mobilitātes kvalitāti, piemēram, kvalifikāciju, tostarp bēgļu un migrantu kvalifikāciju, labāku pārredzamību, un studentu datu digitālo apmaiņu, vienlaikus pilnībā ievērojot valstu un Eiropas datu aizsardzības noteikumus;
29. piedāvāt ES līmeņa atbalstu koalīcijām *STE(A)M* jomu popularizēšanai un lai apmainītos ar labu praksi;
30. veicināt inovatīvu pedagogiju attīstīšanu, lai palīdzētu augstākās izglītības iestādēm īstenot visaptverošas digitālās mācīšanās stratēģijas, piemēram, izpētot digitālās mācīšanās gatavības modeli;
31. radīt stimulus un spēju augstākajai izglītībai meklēt risinājumus sociālām un ekonomiskām problēmām un dot lielāku ieguldījumu ar inovāciju un uzņēmējdarbību saistītā izaugsmē reģionos, jo īpaši veicinot labākas saiknes ar publiskajām iestādēm, pētniecības iestādēm un darījumdarbības sektoru;
32. palīdzēt nostiprināt saiknes un koordināciju starp Eiropas augstākās izglītības telpu, Eiropas pētniecības telpu, ierosmēm inovācijas jomā un citiem attiecīgiem starptautiskiem izglītības forumiem;
33. optimizēt un radīt sinerģijas starp ES instrumentiem faktiskās informācijas apkopošanas jomā, kā arī nostiprināt *Eurydice* tīklu un sadarbību ar ESAO, lai nodrošinātu sinerģijas starp darbībām, izvairītos no centienu dublēšanās un gūtu labumu no kopīga darba;

34. saistībā ar sadarbību ar ESAO palīdzēt izpētīt finansējuma un pārvaldības struktūras, īpašu uzsvaru liekot uz līdzsvaru starp mācīšanu un pētniecību, ar mērķi nodrošināt uzlabotus absolventu rezultātus un veidot efektīvākas un iedarbīgākas augstākās izglītības sistēmas.

AICINA KOMISIJU:

35. pilnībā ņemt vērā šos secinājumus, gatavojot savus priekšlikumus turpmākajai stratēģiskajai sistēmai sadarbībai izglītības un apmācības jomā, Savienības izglītības un apmācības programmai pēc 2020. gada un citiem finanšu instrumentiem, šādu priekšlikumu izstrādē pienācīgu nozīmi piešķirot stratēģiskiem, finansiāliem un kvalitātes apsvērumiem.
-

Politiskais konteksts

1. Padomes secinājumi par stratēģisku sistēmu Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā (*ET 2020*) (2009. gada 12. maijs).
2. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par izglītības nozīmes palielināšanu labi funkcionējošā zināšanu trijstūrī (2009. gada 26. novembris).
3. Padomes secinājumi par augstākās izglītības modernizēšanu (2011. gada 28. un 29. novembris).
4. Padomes secinājumi par augstākās izglītības sociālo dimensiju (2013. gada 16. un 17. maijs).
5. Padomes secinājumi par Eiropas augstākās izglītības globālajiem aspektiem (2013. gada 25. un 26. novembris).
6. Padomes secinājumi par kvalitātes nodrošināšanu izglītības un apmācības atbalstam (2014. gada 20. maijs).
7. Padomes secinājumi par uzņēmējdarbības garu izglītībā un apmācībā (2014. gada 12. decembris).
8. Deklarācija par pilsoniskuma un kopējo vērtību – brīvības, iecietības un nediskriminācijas – veicināšanu ar izglītības palīdzību (Parīze, 2015. gada 17. marts).
9. Padomes un Komisijas 2015. gada kopīgais ziņojums par stratēģiskas sistēmas Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā (*ET 2020*) īstenošanu – Jaunas prioritātes Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā (2015. gada 23. un 24. novembris).
10. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcija par sociālekonomiskās attīstības un iekļautības sekmēšanu Eiropas Savienībā ar izglītības palīdzību – izglītības un apmācības ieguldījums 2016. gada Eiropas pusgadā (2016. gada 24. februāris).

11. Padomes secinājumi par plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes un kritiskas domāšanas attīstīšanu ar izglītības un apmācības palīdzību (2016. gada 30. maijs).
12. Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Jaunā Prasmju programma Eiropai: Kopīgs darbs cilvēkkapitāla, nodarbināmības un konkurētspējas stiprināšanai (2016. gada 10. jūnijs).
13. 2016. gada pārskats par izglītību un apmācību (2016. gada novembris).
14. Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Izglītības uzlabošana un modernizēšana" (2016. gada 7. decembris).
15. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par iekļautību daudzveidībā, lai nodrošinātu augstas kvalitātes izglītību visiem iedzīvotājiem (2017. gada 17. februāris)
16. Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par atjauninātu ES augstākās izglītības programmu (2017. gada 30. maijs).
17. Padomes ieteikums par absolventu gaitu apzināšanu (2017. gada 20. novembris).
- [18. Padomes secinājumi par darba nākotni (2017. gada 7. decembris)].
